



GET CREATIVE
WITH ART ONLINE

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Αρ. 7 από 8

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

–Υπόβαθρο μαθήματος για εκπαιδευτικούς–



ΣΚΟΠΟΙ και ΣΤΟΧΟΙ του ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Να αναγνωρίσουμε τις διαφορετικές μορφές ελευθερίας και γιατί η ελευθερία είναι σημαντική στη ζωή των ανθρώπων.
- Να κατανοήσουμε τους ανθρώπινους αγώνες για ελευθερία.
- Να σκεφτούμε διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους η ελευθερία μπορεί να απεικονιστεί στην Τέχνη.

ΕΣΤΙΑΣΗ

Τέχνη, Θεατροπαιδαγωγική, Γλώσσα – Πνευματική, Ηθική, Κοινωνική, Πολιτισμική Κατανόηση

ΕΥΡΟΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

Ηλικίες 9 – 11 (Μπορεί να προσαρμοστεί για μαθητές/τριες μικρότερης ή μεγαλύτερης ηλικίας).

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Αναλυτική Σκέψη / Δημιουργικότητα / Αντίληψη / Αυτογνωσία

ΘΕΜΑ: «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ»

Τι μας έρχεται στο μυαλό όταν σκεφτόμαστε τη θεματική «Ελευθερία»;

Η έννοια της ελευθερίας αναφέρεται στη δυνατότητα του ατόμου να σκέφτεται και να ενεργεί όπως θέλει χωρίς να εξαναγκάζεται ή να καταπιέζεται.

Όταν ένα άτομο έχει ελευθερία μπορεί να σκέφτεται, να κινείται και να ενεργεί ελεύθερα σε όλες τις πτυχές της προσωπικής και κοινωνικής του ζωής.

Για πολλούς ανθρώπους, η έννοια της ελευθερίας είναι στενά συνδεδεμένη με την έννοια της «Εθνικής Ελευθερίας». Δηλαδή, τη δυνατότητα ενός ατόμου να ζει σε μια ελεύθερη χώρα ή τουλάχιστον σε μια χώρα χωρίς παρεμβάσεις και ελέγχους από άλλο κράτος.

Ωστόσο, η ελευθερία μπορεί να πάρει πολλές διαφορετικές μορφές. Άλλες μορφές ελευθερίας περιλαμβάνουν την πολιτική ελευθερία (ελεύθερη άσκηση των πολιτικών δικαιωμάτων και ελεύθερη έκφραση πολιτικών πεποιθήσεων), την κοινωνική ελευθερία (ελεύθερη δράση σε ένα κοινωνικό περιβάλλον χωρίς διακρίσεις), την πνευματική ελευθερία (σκέψη απαλλαγμένη από στερεότυπα και προκαταλήψεις και ικανότητα για ελεύθερη διαμόρφωση προσωπικής αντίληψης), θρησκευτική ελευθερία και επαγγελματική και

οικονομική ελευθερία (η δυνατότητα κάθε ατόμου να επιλέξει ελεύθερα τον επαγγελματικό του προσανατολισμό).

Γιατί είναι σημαντική;

Η έννοια της ελευθερίας είναι σημαντική τόσο ατομικά όσο και συλλογικά.

Μια από τις πιο σημαντικές πτυχές της ελευθερίας είναι ότι μέσα από αυτή οι άνθρωποι μπορούν να ζήσουν χωρίς φόβο με τις συνθήκες και με τους ανθρώπους που θέλουν. Μέσα σε ένα πλαίσιο ελευθερίας οι άνθρωποι μπορούν ελεύθερα να διαμορφώσουν την προσωπικότητά τους, να ασκήσουν τις δεξιότητές τους, να αναπτύξουν την κριτική τους σκέψη και να αλλάξουν τον κόσμο μέσω των πράξεών τους.

Πώς επηρεάζει τη ζωή μας/τον κόσμο;

Η διαβίωση είτε σε ελεύθερο περιβάλλον είτε σε κοινωνία με περιορισμούς επηρεάζει άμεσα την ανθρώπινη ζωή τόσο ατομικά όσο και συλλογικά. Η ελευθερία είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την εγκαθίδρυση και τη λειτουργία των δημοκρατικών διαδικασιών. Αυτές οι διαδικασίες διασφαλίζουν ότι οι κοινωνίες είναι σε θέση να λειτουργούν πιο δίκαια και να εξασφαλίζουν ζωτικής σημασίας πολιτικά δικαιώματα για τους πολίτες, όπως η ισότητα και η αξιοκρατία. Οι περισσότεροι άνθρωποι όταν αισθάνονται έλλειψη ελευθερίας, τους δημιουργείται άγχος και δύσκολα το αποδέχονται. Αυτός είναι ο λόγος που βλέπουμε συχνά επαναστάσεις και πολέμους στην ιστορία και σε όλο τον κόσμο.

Ήξερες ότι...

- Η Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 10 Δεκεμβρίου 1948, ήρθε στον απόηχο του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Η Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθορίζει τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες για όλους τους ανθρώπους.
- Στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού (United Nations Convention on the Rights of the Child, UNCRC) η οποία τέθηκε σε ισχύ το 1990 αναφέρεται ότι: «Το παιδί πρέπει να έχει το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης» (Άρθρο 13). Τα Κράτη Μέρη οφείλουν «να σέβονται το δικαίωμα του παιδιού στην ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας» (Άρθρο 14) και «να αναγνωρίζουν τα δικαιώματα του παιδιού στην ελευθερία του να συνεταιρίζεται και να συνέρχεται ειρηνικά» (Άρθρο 15).
- Η «Ημέρα της Ελευθερίας» γιορτάζεται στη Νότια Αφρική στις 27 Απριλίου κάθε έτος από το 1995. Σηματοδοτεί το τέλος τριακοσίων και πλέον ετών αποικιοκρατίας, διαχωρισμού και κυριαρχίας της λευκής μειονότητας στη Νότια Αφρική και την εγκαθίδρυση ενός νέου δημοκρατικού κράτους, συντάγματος και κυβέρνησης με επικεφαλής τον Nelson Mandela (Νέλσον Μαντέλα) από εκείνη την ημερομηνία.

ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙ ΕΝΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ ΝΑ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΕΙ ΤΗΝ «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ»;

Οι καλλιτέχνες σε όλο τον κόσμο έχουν εμπνευστεί από διαφορετικές πτυχές της ελευθερίας. Υπάρχουν πολλά παραδείγματα παλαιότερων και σύγχρονων καλλιτεχνών που εκφράζουν το θέμα της «Ελευθερίας» μέσα από μια ευρύτητα θεμάτων που σχετίζονται με την ιστορική τους περίοδο, με τις σύγχρονες κοινωνικές αλλαγές και απαιτήσεις και με τα πολιτικά κινήματα της κάθε εποχής.

Συχνό καλλιτεχνικό θέμα είναι η απεικόνιση ιστορικών σκηνών με επαναστάσεις και αγώνες διαφόρων εθνών για ελευθερία και ανεξαρτησία. Μερικές φορές, βλέπουμε έργα τέχνης που παρουσιάζουν θέματα καταπίεσης, δουλείας ή παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων προκειμένου να μεταδώσουν μηνύματα για το δικαίωμα στην ελευθερία σε ατομικό ή συλλογικό επίπεδο. Τα έργα αυτά αναδεικνύουν τις αξίες της ισότητας και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Τέτοια θέματα παρουσιάζονται με διαφορετικά μέσα και τεχνικές, όπως πίνακες, γλυπτά, φωτογραφίες, αφίσες, χαρακτικά, εγκαταστάσεις, street art, video art, performance, κ.ά. Παρόμοια, και ανάλογα με την περίοδο και το καλλιτεχνικό κίνημα, μπορούμε να δούμε έργα τέχνης που απεικονίζουν θέματα «Ελευθερίας» με ρεαλιστικούς, συμβολικούς ή αφαιρετικούς τρόπους με διαφορετικές μορφές και χρώματα.

Μουσεία, πινακοθήκες και αρχεία σε όλο τον κόσμο περιλαμβάνουν στις συλλογές τους έργα τέχνης και έγγραφα που σχετίζονται με την έννοια της «Ελευθερίας». Εκτός από τις μόνιμες συλλογές τους, πολλά μουσεία διοργανώνουν και περιοδικές εκθέσεις με ιδιαίτερη έμφαση στα ανθρώπινα δικαιώματα και την ελευθερία.

ΤΟ ΒΑΣΙΚΟ ΜΑΣ ΕΡΓΟ ΣΕ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΕΝΟΤΗΤΑ



- Τίτλος: **ΥΠΕΡ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΤΟ ΠΑΝ**
- Καλλιτέχνης: **Θεόδωρος Βρυζάκης, 1814 – 1878, Έλληνας**
- Μέσο: **Λάδι σε καμβά**
- Διαστάσεις: **183 x 132 εκ.**
- Ημ/νία Ολοκλήρωσης: **1858**
- Τοποθεσία Έκθεσης: **ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΝΑΥΠΛΙΟΥ, ΕΛΛΑΔΑ**
- Ιστοσελίδα: <https://www.nationalgallery.gr/artwork/yper-patridos-to-pan/>
- Πώς / Πότε αποκτήθηκε από την Πινακοθήκη: **Δωρεά του Πανεπιστημίου**

Πώς αποδίδεται στον πίνακα η «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ»;

Ο πίνακας παρουσιάζει μια συμβολική αναπαράσταση της «Ελεύθερης Ελλάδας» που στέκεται σαν μια αρχαία ελληνική κόρη (δηλαδή, ένα αρχαϊκό πέτρινο άγαλμα, συνήθως λαξευμένο σε μάρμαρο ή ασβεστόλιθο) με τα χέρια ανοιχτά, ένα δάφνινο στεφάνι στο κεφάλι της και τις σπασμένες αλυσίδες της σκλαβιάς στα πόδια της. Γύρω της υπάρχουν πολλοί ηγέτες και ήρωες της Ελληνικής Επανάστασης. Στο βάθος φαίνεται ο Παρθενώνας. Αν και ο πίνακας επικεντρώνεται στην ελληνική ιστορία, σύμφωνα με την επίσημη ιστοσελίδα της Επιτροπής «Ελλάδα 2021» για τα 200 χρόνια μετά την επανάσταση, ο συμβολισμός αυτός στέλνει το μήνυμα «μιας νέας αρχής χωρίς αλυσίδες σκλαβιάς» (<https://www.greece2021.gr/ellada-2021/2611-theodoros-vryzakis>). Μπορούμε να πούμε ότι αναπαριστά με συμβολικό τρόπο τις διαχρονικές και οικουμενικές αξίες της ελευθερίας όλων των ανθρώπων και των εθνών.

Ο ζωγράφος Θεόδωρος Βρυζάκης θεωρείται ένας από τους σημαντικότερους Έλληνες καλλιτέχνες. Είναι πολύ διάσημος για τους πίνακες ιστορικών σκηνών, ιδιαίτερα της Ελληνικής Επανάστασης. Όταν ο πατέρας του απαγχονίστηκε από τους Τούρκους το 1821,

τον έστειλαν στο Ορφανοτροφείο Καποδίστρια στην Αίγινα μαζί με τον αδελφό του. Αργότερα πήγε στο Μόναχο για να σπουδάσει σε ελληνικό σχολείο που ιδρύθηκε εκεί («Πανελλήνιο») για ορφανά παιδιά αγωνιστών της Ελληνικής Επανάστασης. Σπούδασε στην Ακαδημία Καλών Τεχνών του Μονάχου. Οι πίνακές του με σκηνές από την Ελληνική Επανάσταση έγιναν και λιθογραφίες.

ΣΕ ΑΝΑΛΟΓΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Υπάρχουν άλλα έργα του ίδιου καλλιτέχνη (ή άλλων καλλιτεχνών) που μας βοηθούν να καταλάβουμε περισσότερο το θέμα μας;



Η ελαιογραφία με τίτλο «Η Αποθέωση του Αθανασίου Διάκου» του Κωνσταντίνου Παρθένη απεικονίζει τον Αθανάσιο Διάκο, έναν εμβληματικό ήρωα της επανάστασης για την ελληνική ανεξαρτησία που πέθανε με τραγικό τρόπο το 1821. Ο πίνακας αυτός θεωρείται αριστούργημα της ελληνικής μοντέρνας τέχνης. (*Δείτε τον σύνδεσμο της Πινακοθήκης στο τέλος του εντύπου για να ανακαλύψετε τα συμβολικά στοιχεία του πίνακα και πώς μπορούν να εμπνευστούν οι καλλιτέχνες για να ενσωματώσουν σύμβολα ή επιρροές άλλων καλλιτεχνών στα δικά τους έργα με δημιουργικούς τρόπους).



Ο καλλιτέχνης Eugene Delacroix (Εζέν Ντελακρουά) ήταν ένας άλλος ζωγράφος που προσπάθησε να αποτυπώσει τον αγώνα για την ελληνική ελευθερία στο έργο του «Επεισόδιο του Ελληνικού Αγώνα» (“Episode from the Greek War of Independence”), το 1826. Αντί για μια αιθέρια παρουσίαση της νίκης, ωστόσο, δείχνει τη γενναιότητα και την ιδέα του αγώνα για την ελευθερία όλων των ανθρώπων.



Το γλυπτό της Μπέλλας Ραφτοπούλου το 1955 με τίτλο «Ελευθερία», δείχνει πώς το θέμα της ελευθερίας μπορεί να αποτελεί έμπνευση πολλών καλλιτεχνών. Αυτή τη φορά, η έννοια της ελευθερίας παρουσιάζεται ως γυναίκα με τη μορφή ενός πέτρινου γλυπτού με τον κορμό, το πρόσωπό της και σηκωμένα χέρια.

ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ «ΜΙΛΟΥΝ» ΓΙΑ ΤΗΝ «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ»



(Παράδειγμα έργου τέχνης από την Ιταλία)

- Τίτλος: **GUERRA-FESTA / ΠΟΛΕΜΟΣ-ΓΙΟΡΤΗ**
- Καλλιτέχνης: **Fortunato Depero, 1892 – 1960, Ιταλός**
- Ημ/νία Ολοκλήρωσης: **1925**
- Τοποθεσία Έκθεσης: **ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΜΟΝΤΕΡΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ,
ΡΩΜΗ, ΙΤΑΛΙΑ**

Τι μας λέει για την «Ελευθερία»

Η ταπισερί του Depero (Ντεπέρο) απεικονίζει μια σκηνή μάχης κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, όταν ο καλλιτέχνης κλήθηκε στον στρατό. Η εικόνα του προσπαθεί να αφαιρέσει τη βία που σχετίζεται με τη μάχη, κρύβοντάς την κάτω από μια χαρούμενη σκηνή φεστιβάλ που υποδηλώνεται από τα χρώματα και τα σχήματα. Εκτέθηκε για πρώτη φορά το 1926, σημείωσε άμεση επιτυχία και αγοράστηκε από την Εθνική Πινακοθήκη Μοντέρνας Τέχνης στη Ρώμη.



(Παράδειγμα έργου τέχνης από τη Σουηδία)

- Τίτλος: **ΡΟΛΟΪ ΚΛΟΥΒΙ ΠΟΥΛΙΩΝ/BIRD CAGE CLOCK**
- Καλλιτέχνης: **Pierre Jaquet-Droz Verkstad, 1721 – 1790, Ελβετός**
- Ημ/νία ολοκλήρωσης: **1780-1790**
- Τοποθεσία Έκθεσης: **ΕΘΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ, ΣΤΟΚΧΟΛΜΗ, ΣΟΥΗΔΙΑ**

Τι μας λέει για την «Ελευθερία»

Ο καλλιτέχνης αυτός ήταν ένας εξαιρετικός ωρολογοποιός, ικανός να μετατρέψει τις μηχανικές του δημιουργίες σε φανταστικά έργα τέχνης, καθώς και στα πιο λαμπρά δείγματα μηχανικής. Το έργο «Ρολοί Κλουβί Πουλιών» (“Bird Cage Clock”) δείχνει τα πουλιά ως αιχμάλωτα σε ένα επιχρυσωμένο κλουβί – ακόμα και ως αιχμάλωτους του ίδιου του χρόνου. Μια ζωή μέσα σε ένα χρυσό κλουβί είναι μια ζωή μέσα σε μια φυλακή χωρίς αληθινή ελευθερία.



(Παράδειγμα έργου τέχνης από το Ηνωμένο Βασίλειο)

- Τίτλος: **ΛΟΥΟΜΕΝΟΙ ΣΤΗΝ GRENOUILLERE / BATHERS OF LA GRENOUILLERE**
- Καλλιτέχνης: **Claude Monet**, 1840-1926, Γάλλος
- Ημ/νία ολοκλήρωσης: 1869
- Τοποθεσία Έκθεσης: **ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ, ΛΟΝΔΙΝΟ, ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ**

Τι μας λέει για την «Ελευθερία»

Αυτός ο πίνακας δείχνει μερικές από τις «ελευθερίες» που μπορεί να έχουμε σε μια δημοκρατική κοινωνία. Θα μπορούσαμε να αναρωτηθούμε εάν υπήρχε πάντα ισότητα. Είναι όλοι οι κολυμβητές άντρες; Επιτρέπεται στις γυναίκες να συμμετέχουν μαζί τους; Υπάρχει, ωστόσο, επιλογή να κάνετε μπάνιο, να κάνετε βόλτα με μια βάρκα ή να περπατήσετε στην όχθη του ποταμού και να παρατηρήσετε τη φύση. Οι άνθρωποι πιθανώς δεν χρειάζεται να πληρώσουν για αυτό το χόμπι που τους παρέχει την ευκαιρία να ασκηθούν και να χαλαρώσουν. Μπορούμε να κολυμπήσουμε στα ποτάμια;

Ποια είναι τα ζητήματα ασφάλειας ή είναι το νερό ασφαλές; Σκεφτείτε τη ρύπανση. Υπάρχουν κρυφά πράγματα που περιορίζουν την ελευθερία; Ο καλλιτέχνης προσελκύει το βλέμμα σας σε δύο κυρίες στην όχθη. Πώς το κάνει αυτό και τι μπορείτε να υποθέσετε για αυτές;

ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

(ΠΙΘΑΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΝΑ ΤΙΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕΤΕ ΚΑΤΑΛΛΗΛΑ ΜΕ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΜΑΘΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΣΑΣ)

Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να επιλέξουν από κάθε κατηγορία δραστηριοτήτων που ακολουθεί ή να επινοήσουν τις δικές τους και διαφορετικές δραστηριότητες, όπως για παράδειγμα δημιουργία ψηφιακών εικόνων με χρήση υπολογιστή, δραστηριότητες με μουσική/τραγούδι/ραπ, κ.λπ., ή να ερευνήσουν άλλες πινακοθήκες ή έργα τέχνης που πιστεύουν ότι απεικονίζουν αυτό το θέμα.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η ελευθερία έχει συχνά αναπαρασταθεί στην Τέχνη ως μια μορφή θεϊκού αγγέλου ή θεάς. Χρησιμοποιώντας τα έργα τέχνης που παρουσιάζονται σε αυτή την ενότητα ως έμπνευση φτιάξτε το δικό σας γλυπτό με πηλό, πλαστελίνη, σκαλιστή πατάτα ή παπιέ-μασέ, για να αναπαραστήσετε μια θεά ή μια γυναίκα της ελευθερίας, όπως το γλυπτό «Ελευθερία» της Μπέλλας Ραφτοπούλου.

Ελευθερία σημαίνει διαφορετικά πράγματα για διαφορετικούς ανθρώπους σε όλο τον κόσμο. Για τη Malala Yousaf (Μαλάλα Γιουσάφ) ελευθερία ήταν να σπουδάσει. Για τα παιδιά στον αναπτυσσόμενο κόσμο, ελευθερία θα ήταν να μπορούν να παίζουν και να μην εργάζονται. Χρησιμοποιήστε τη φωτογραφία για να τραβήξετε την καλύτερη δυνατή εικόνα για να δείξετε τι σημαίνει «Ελευθερία» για εσάς. Μπορεί να είναι κάτι που εκτιμάτε ή απολαμβάνετε στη ζωή σας. Ή μπορεί να είναι ένα συμβολικό ή ένα γραπτό μήνυμα ή μια αναπαράσταση ζώου όπως ένα άλογο που τρέχει ή ένα πουλί που πετά ψηλά για να δείξετε πώς μπορείτε να «αισθανθείτε» την ελευθερία.

Δουλεύοντας σε ζευγάρια δημιουργήστε τη δική σας μεγάλη «αφίσα ελευθερίας». Χρησιμοποιήστε τα πιο φωτεινά χρώματα για να απεικονίσετε μια γιορτή για την ελευθερία. Εμπνευστείτε από την ταπισερί του Depero («Guerra – Festa»), κολλήστε γκλίτερ και ύφασμα και τρισδιάστατες υφές στην επιφάνεια για να ζωντανέψετε τη γιορτή της ελευθερίας στη ζωή. Συζητήστε πώς να συμπεριλάβετε οτιδήποτε σημαίνει ελευθερία και για τους δύο, από τις δικές σας εμπειρίες μέχρι το δικαίωμα στην ελευθερία που εγγυάται η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

Υπάρχουν πολλά καλλιτεχνικά σύμβολα για την ειρήνη και την ελευθερία, από συνθήματα μέχρι αναπαραστάσεις περιστεριών και άλλα σύμβολα ειρήνης. Αναζητήστε τα σε βιβλία, καταλόγους εκθέσεων, πινακοθήκες ή στο διαδίκτυο και στη συνέχεια προσαρμόστε αυτά που θα βρείτε για να σχεδιάσετε τα δικά σας νέα σύμβολα ή έργα. Παρουσιάστε τα σε μια

έκθεση στην τάξη με τίτλο «Ειρήνη & Ελευθερία». Μπορείτε ακόμα να τα σαρώσετε ή τα σχεδιάσετε ψηφιακά και να τα παρουσιάσετε εικονικά.

ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Φανταστείτε ότι είστε ένας ιστορικός μαχητής της Ελευθερίας μακριά από το σπίτι σας. Ετοιμάζεστε να πάτε στη μάχη για να πολεμήσετε για τη χώρα σας και την ελευθερία σας. Σκεφτείτε τους φόβους, τις ελπίδες και τα όνειρά σας καθώς αντιμετωπίζετε τη μάχη που έρχεται και γράψτε ένα γράμμα εκφράζοντας όλες τις σκέψεις σας στους αγαπημένους σας.

Η κατεδάφιση του Τείχους του Βερολίνου ήταν μια από τις πιο συμβολικές πράξεις του 20^{ού} αιώνα για ανθρώπους που θέλουν ελευθερία. Ερευνήστε εκείνη την ημέρα σε βιβλία ή στο διαδίκτυο και στη συνέχεια γράψτε για το τι θα μπορούσατε να δείτε και να κάνετε αν ήσασταν εκεί και συμμετείχατε στην επανένωση αυτής της χώρας. Μπορείτε να εκφράσετε τις ενέργειές σας μέσω ενός ποιήματος ή ενός διηγήματος ή γράφοντας ένα άρθρο σε εφημερίδα, περιγράφοντας αυτά που είδατε και κάνατε.

Οι λέξεις είναι ισχυρές και μπορούν να επηρεάσουν την ιστορία. Η ομιλία του Martin Luther King (Μάρτιν Λούθερ Κινγκ) το 1963 «Έχω ένα όνειρο» ήταν μια από τις πιο διάσημες ομιλίες στην ιστορία για την ισότητα και την ελευθερία. Ερευνήστε το κείμενο και το αποτέλεσμα αυτής της ομιλίας για να εμπνευστείτε και να γράψετε το δικό σας «Μανιφέστο για την Ελευθερία». Παρουσιάστε το στην τάξη και μιλήστε για τον κόσμο που φαντάζεστε με αληθινή ειρήνη, ισότητα και ελευθερία.

Ελευθερία δεν σημαίνει ότι μπορούμε να κάνουμε ό,τι μας αρέσει χωρίς σεβασμό στα δικαιώματα των άλλων. Για να αποφευχθεί το χάος, οι κοινωνίες χρειάζονται κανόνες και δομές. Κάντε μια ομαδική συζήτηση, με την τάξη χωρισμένη σε δύο ομάδες. Η μία πλευρά θα πρέπει να αναπτύξει τα επιχειρήματα για λιγότερους κανονισμούς και μεγαλύτερες ελευθερίες, ενώ η άλλη πρέπει να παρουσιάσει τα οφέλη περισσότερων κανόνων και μεγαλύτερη εστίαση στις ευθύνες.

ΘΕΑΤΡΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Δημιουργήστε έναν κενό χώρο στην τάξη. Σκεφτείτε τι μπορεί να σημαίνει για εσάς η έλλειψη ελευθερίας αυτή τη στιγμή. Εάν έχετε μια ιδέα, μπειτε στον κενό χώρο και πάρτε μια θέση που την απεικονίζει (προσέξτε τη στάση του σώματός σας, την έκφραση του προσώπου σας και την εστίαση των ματιών σας). Δεν απαιτείται κίνηση, αλλά θα χρειαστεί να μείνετε εκεί για λίγα λεπτά. Ένας ένας μπορείτε να μπειτε στον χώρο και να ολοκληρώσετε τη συλλογική ομαδική εικόνα που δείχνει διαφορετικές πτυχές της «έλλειψης ελευθερίας».

Ας έρθουμε εδώ, ένας-ένας όλοι οι παίκτες, σε ρόλο, συμπληρώνοντας την πρόταση: «Θέλω να ζήσω ελεύθερος από.../Θέλω να είμαι ελεύθερος να...». Όταν όλοι έχουν εκφραστεί, μπορούν να δημιουργήσουν μια ιδανική συλλογική εικόνα, που να περιέχει όλα τα στοιχεία που έχουν ακουστεί από τους παίκτες. Τι απεικονίζει αυτή η εικόνα; Υπάρχουν στοιχεία που μπορούμε να δημιουργήσουμε για τον εαυτό μας αμέσως ή μετά από κάποιου είδους δράση; Συζητήστε: πώς μπορούμε να διατηρήσουμε/πετύχουμε ελευθερία προσωπικά ή συλλογικά.

Φτιάξτε ένα χώρο στην τάξη για να αναπαραστήσετε μια φυλακή ή ένα μέρος όπου δεν υπάρχει ελευθερία. Ένας προς έναν, μείετε σε αυτόν τον χώρο και χρησιμοποιώντας τη στάση του σώματός σας, τις εκφράσεις του προσώπου σας και την εστίαση των ματιών σας, υποδείξτε πώς σας κάνει να νιώθετε η απώλεια της ελευθερίας. Σκεφτείτε ανθρώπους που έμειναν χωρίς την ελευθερία τους για πολύ καιρό. Όταν όλοι τελειώσουν, ο καθένας να διαλέξει μια λέξη για να εξηγήσει πώς ένιωσε από αυτή την εμπειρία. Μοιραστείτε τις λέξεις και τα συναισθήματα που νιώσατε «στη φυλακή».

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ:

Video Link: People from 23 countries were asked, ‘What Does Freedom Mean to You?’

(Σύνδεσμος βίντεο: Άνθρωποι από 23 χώρες ρωτήθηκαν, «Τι σημαίνει ελευθερία για σένα;»)

www.youtube.com/watch?v=8MtP8vuVoS4 (Με αγγλικούς υπότιτλους).

Ηνωμένα Έθνη, Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (Όλοι οι άνθρωποι γεννιούνται ελεύθεροι...)

www.un.org/en/about-us/universal-declaration-of-human-rights

UNICEF Πηγές για τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού

www.unicef.org/child-rights-convention/resources

Online Discussion: What image can best represent freedom? (Διαδικτυακή συζήτηση:

Ποια εικόνα μπορεί να αντιπροσωπεύει καλύτερα την ελευθερία;)

www.quora.com/What-is-the-best-image-to-represent-freedom

***Κωνσταντίνος Παρθένης, «Αποθέωση του Αθανασίου Διάκου»,**

<https://www.nationalgallery.gr/artwork/apotheosi-tou-athanasiou-diakou/>